

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ЦЕНТР ІНДУСТРІАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ РОЗВИТКУ НАН УКРАЇНИ

КАФЕДРА МИТНОЇ СПРАВИ ТА ОПОДАТКУВАННЯ
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ОБ'ЄДНАННЯ ПРОМИСЛОВЦІВ І ПІДПРИЄМЦІВ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ –
РЕГІОНАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ «УКРАЇНСЬКИЙ
СОЮЗ ПРОМИСЛОВЦІВ І ПІДПРИЄМЦІВ»

**Моніторинг і коментарі
до нормативно-правових актів
у сфері оподаткування та митного
регулювання**

липень, 2018 р.

Харків, 2018

Методологія дослідження

Моніторинг законодавчих та нормативно-правових актів у сфері оподаткування та митного регулювання – спільний, постійно діючий проект НДЦ ІПР НАН України (<http://ndc-ipr.org>) і кафедри митної справи та оподаткування ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<http://www.kaffinop.hneu.edu.ua>) і об'єднання промисловців і підприємців Харківської області – регіонального відділення всеукраїнської громадської організації «Український союз промисловців і підприємців».

Метою щомісячного Моніторингу є:

- оперативний аналіз нормативно-правових актів в сфері оподаткування та митного регулювання;
- експертна оцінка ризиків, пов'язаних з прийняттям нових нормативних актів.

Методологія аналізу законодавчих та нормативно-правових актів передбачає ідентифікацію їх впливу на діяльність платників податків, порівняння нової редакції аналізованої норми з попередньою; оцінку можливої результативності відповідних змін з відокремленням позитивних наслідків та потенційних недоліків (ризиків). Критерії оцінки очікуваної результативності:

- узгодженість з діючою нормативно-правовою базою;
- спрощення або ускладнення податкового обліку;
- вплив на надходження коштів до бюджетів;
- вплив на економічну активність платників податків;
- зменшення або збільшення корупційних ризиків;
- доцільність використання конкретного інструмента порівняно з можливими альтернативами.

Аналіз законодавчих та нормативно-правових актів здійснюється за такими напрямками:

- зміни системи оподаткування і в адмініструванні податків;
- зміни в оподаткуванні окремими податками, зборами;
- зміни в митному регулюванні ;
- довідкова інформація, пов'язана з оподаткуванням.

Моніторинг передбачає щомісячне оприлюднення результатів.

Зміст

1. Система оподаткування і адміністрування податків	4
1.1.Реформування податкової системи	
1.2.Регіональні аспекти оподаткування	-
1.3.Адміністрування податків	-
1.4.Податковий контроль	4
2.Окремі податки і збори	8
2.1.Податок на прибуток підприємств	8
2.2. Податок на доходи фізичних осіб	10
2.3. Податок на додану вартість	11
2.4. Акцизний податок	-
2.5. Екологічний податок	-
2.6. Рентна плата	
2.7. Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки	13
2.8. Транспортний податок	-
2.9. Плата за землю	14
2.10. Єдиний податок	-
2.11. Туристичний збір	16
3. Митне регулювання	-
4. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування	18
5. Довідкова інформація	21
6. Нормативно-правові акти, що набули чинності в липні 2018 р.	23

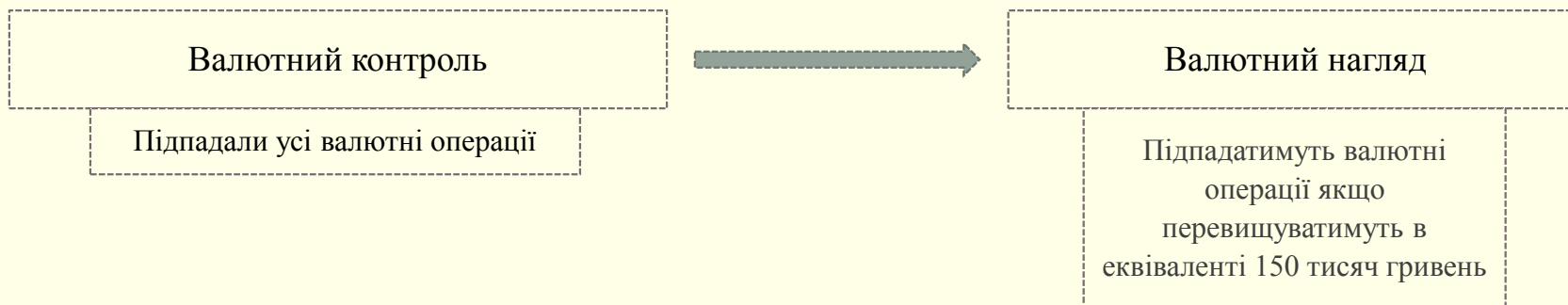
1. СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ І АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКІВ

1.4. Податковий контроль

Про валюту і валютні операції Закон України від 21 червня 2018 року № 2473-VIII . Набув чинності 7 липня 2018 року. Буде введений в дію 7 лютого 2019 року. (Голос України, від 6 липня 2018 року, № 121)

Коментар. Даний Закон вносить новації у розрахунки валютними цінностями та проведення валютних операцій. Насамперед Закон стосується банків і банківської діяльності, однак, новації торкнулися і оподаткування у розрізі податкового контролю за відповідністю здійснення валютних операцій у межах валютного законодавства.

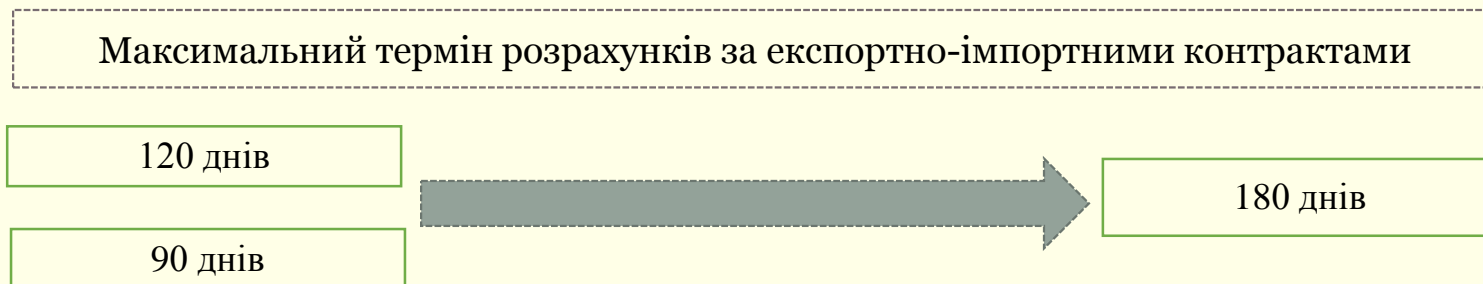
Законом передбачено зняти зайвий валютний контроль за операціями, розрахунки по яких не перевищують 150 тис. грн. Відтепер процес контролю має назву «валютний нагляд». Зазначено, що органами валютного нагляду відповідно до цього Закону є Національний банк України та центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику. Органи валютного нагляду в межах своєї компетенції здійснюють нагляд за дотриманням резидентами та нерезидентами валютного законодавства. Тобто, ДФС має право здійснювати валютний нагляд за дотриманням резидентами (крім уповноважених установ) та нерезидентами вимог валютного законодавства. Також ДФС здійснює заходи валютного нагляду за суб'єктами господарської діяльності.

Дана новація значно полегшує умови ведення бізнесу в Україні, лібералізує валютні операції та сприятиме залученню іноземних капіталів в країну.

У Законі зазначено, що органи валютного нагляду мають право проводити перевірки з питань дотримання вимог валютного законодавства суб'єктами здійснення таких операцій. Під час проведення перевірок з питань дотримання вимог валютного законодавства органи валютного нагляду мають право вимагати від агентів валютного нагляду та інших осіб, які є об'єктом таких перевірок, надання доступу до систем автоматизації валютних операцій, підтвердних документів та іншої інформації про валютні операції, а також пояснень щодо проведених валютних операцій, а агенти валютного нагляду та інші особи, які є об'єктом таких перевірок, зобов'язані безоплатно надавати відповідний доступ, пояснення, документи та іншу інформацію.

Крім того, зазначеним Законом скасовується максимальний термін розрахунків за експортно-імпортними контрактами у межах 180 днів (раніше цей термін був 120 днів і 90 днів). Разом з цим скасовуються і санкції за порушення строків розрахунків у вигляді зупинення ЗЕД-діяльності та запровадження до порушників індивідуального ліцензування. Однак, слід зауважити, що право встановлювати граничні строки розрахунків надано НБУ. При цьому НБУ має право встановлювати винятки та/або особливості запровадження цього заходу захисту для окремих товарів/галузей економіки за поданням КМУ.

Це є позитивним моментом, бо час, за який валюта, наприклад, за продані за кордон українські товари, має надійти в Україну і є своєрідною розстрочкою по розрахункам. Скасування цього обмеження покращує конкурентні позиції українських експортерів та імпортерів, зменшуються ризики штрафів і збільшується простір для домовленостей між торгівельними партнерами щодо умов розрахунків. Також експортерам не потрібно буде продавати валютну виручку, а компанії зможуть купувати валюту без прив'язки до конкретного експортного контракту.

Також Законом встановлені права ДФС у разі виявлення порушень валютного законодавства, а саме – центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову та митну політику, має право адекватно вчиненому порушенню застосувати до юридичних осіб (крім уповноважених установ) захід впливу у вигляді штрафних санкцій у розмірі до 100 відсотків суми операції, проведеної з порушенням валютного законодавства. Зауважено, що заходи впливу можуть бути застосовані протягом шести місяців з дня виявлення порушення, але не пізніше ніж через три роки з дня його вчинення.

Оскільки Закон вводиться в дію через 7 місяців з дати його опублікування, законодавець зобов'язаний привести нормативно-правові акти у відповідність із Законом та забезпечити прийняття нових нормативно-правових актів, необхідних для його реалізації протягом 6 місяців з дати опублікування, тобто до 7 січня 2019 року. У зв'язку новаціями змін потребують нормативно-правові акти, що стосуються зокрема:

- ✓ оподаткування контрольованих іноземних компаній;
- ✓ правил звітності в розрізі країн для міжнародних груп компаній; обмеження витрат на фінансові операції з пов'язаними особами;
- ✓ оподаткування постійного представництва;
- ✓ запобігання зловживанням у зв'язку з застосуванням договорів про уникнення подвійного оподаткування;
- ✓ врегулювання спорів з питань застосування конвенцій про уникнення подвійного оподаткування;
- ✓ впровадження міжнародних стандартів для автоматичного обміну фінансовою інформацією.

1.4.2. Про внесення змін до Порядку оформлення результатів документальних перевірок дотримання законодавства України з питань державної митної справи, податкового, валютного та іншого законодавства платниками податків – юридичними особами та їх відокремленими підрозділами, затвердженого наказом Мінфіну України від 20.08.2015 р. № 727. Наказ Міністерства фінансів України від 05.06.2018 року № 547. Набрав чинності 13.07.2018 р. (Офіційний вісник України від 13 липня 2018, №53)

Коментар: Зміни до зазначеного Порядку були внесені з метою приведення чинного законодавства у відповідність до статей 77 – 79, 81 – 86 Податкового кодексу України та статей 345 – 355 Митного кодексу України. Основною метою змін є вдосконалення порядку оформлення матеріалів документальних перевірок, дотримання законодавства України з питань державної митної справи, податкового, валютного та іншого законодавства платниками податків – юридичними особами та їх відокремленими підрозділами.

Змінами передбачено що у разі, якщо платник податків не згоден з висновками документальної перевірки, то окрім заперечень, він може надати додаткові документи, які будуть розглянуті контролюючими органами. Зазначено, що один екземпляр акту або довідки документальної перевірки та інших додаткових матеріалів зберігається у контролюючих органів, які здійснювали перевірку. Передбачено, що строк зберігання актів та довідок та інших додаткових матеріалів документальних перевірок у контролюючому органі дорівнює 5 років, а у разі оскарження результатів перевірки строк збільшується при необхідності.

Прийняття зазначеного Порядку приводить у відповідність нормативно-правові акти, які врегульовують механізми до основних кодифікованих законодавчих актів, і це зменшує можливості неоднозначної трактовки законодавства у цілях уникнення податків та ухилення від сплати податків. Також це дає можливість контролюючим органам організувати свою діяльність щодо контролю за правильністю нарахування та сплати податкових та митних платежів до бюджетів.

2.ОКРЕМІ ПОДАТКИ І ЗБОРИ

2.1. Податок на прибуток підприємств

2.1.1. Про внесення змін до порядку попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях, за результатами якого укладаються договори, що мають односторонній, двосторонній та багатосторонній характер, для цілей трансфертного ціноутворення. Постанова Кабінету Міністрів України від 04.07.2018 року № 518. Набула чинності 10.07.2018 р. (Урядовий кур'єр від 10 липня 2018 р., № 126)

Коментар. Постановою Кабінету Міністрів України викладено в новій редакції Порядок попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях, за результатами якого укладаються договори, що мають односторонній, двосторонній та багатосторонній характер, для цілей трансфертного ціноутворення, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 17.07.2015 р. № 504.

Довгоочікуваними змінами Постанову КМУ № 504 приведено у відповідність зі змінами, внесеними в Податковий кодекс України Законом України від 07.12.2017 р. № 2245-VIII, які діють з 01.01.2018 р. Ці корективи можна охарактеризувати як позитивні, оскільки вони уточнюють процедуру укладення договору про попереднє узгодження ціноутворення.

Зокрема, за новим визначенням **договір про попереднє узгодження ціноутворення** (далі - договір), що має односторонній, двосторонній чи багатосторонній характер - **письмова угода**, що укладається між великим платником податків (далі - платник податків) та ДФС за результатами проведення процедури узгодження ціноутворення, під час якої узгоджуються критерії визначення відповідності умов контрольованих операцій, що здійснюються або будуть здійснені платником податків, принципу "витагнутої руки".

За згодою ДФС та платника податків дія договору може бути поширена на весь звітний період, в якому його укладено, та/або **на звітні періоди, які передують набранню ним чинності**, якщо стосовно таких звітних періодів не проведена та не проводиться перевірка з питань дотримання платником податків принципу "витагнутої руки". Раніше дію договору можна було поширити тільки на майбутній період.

Скорочено терміни проведення попереднього розгляду заяви платника, про які ДФС повідомляє платника податків протягом десяти робочих днів з дати надходження листа з пропозицією про попередній розгляд, але не пізніше ніж за три робочих дні до його проведення (раніше діяв термін п'ять робочих днів).

Сприятимуть спрощенню даної процедури також зміни, які стосуються подання фінансової звітності платника податків разом з заявою про попереднє узгодження ціноутворення. За новими правилами така фінансова звітність надається за останній звітний (податковий) рік (раніше вимагалось надання звітності за останні три звітних (податкових) періоди (роки)).

Підвищать прозорість зазначеної процедури нові норми, які передбачають, що у разі потреби робоча група за погодженням з платником податків має право залучати до процедури узгодження ціноутворення незалежних експертів. Таким експертом може бути будь-яка особа з достатнім рівнем досвіду та/або знань у відповідній сфері діяльності.

До позитивних факторів можна віднести також деталізацію підстав для внесення змін до чинного договору, до яких відносять:

внесення до податкового законодавства змін, що впливають на діяльність платника податків та/або на критерії визначення відповідності умов контрольованих операцій принципу "витагнутої руки";
результати проведених консультацій між ДФС та іноземним податковим органом, які впливають на узгоджені критерії визначення відповідності умов контрольованих операцій принципу "витагнутої руки".

Окремо передбачено, що зміни можуть бути внесені до чинного договору на основі зазначених підстав за зверненням платника податків або за ініціативою ДФС. У разі незгоди однієї із сторін із запропонованими змінами дія договору припиняється.

Сприятиме покращенню адміністрування податку на прибуток також уточнення процедури повідомлення платника податків про наявність підстав для припинення дії договору. Окремо зазначено, що платник податків повідомляється письмово, та протягом десяти календарних днів з дати отримання такого повідомлення має право подати письмове заперечення, яке розглядається робочою групою протягом 30 календарних днів з дня надходження такого заперечення. Платник податків (його уповноважена особа та/або представник) має право брати участь у розгляді заперечень.

У разі припинення договору контролюючі органи мають право приймати рішення про донарахування податкових зобов'язань, штрафів, пені стосовно контрольованих операцій, які є предметом такого договору та умови яких не відповідають принципу "витагнутої руки", **виключно за період, який починається з дати припинення дії договору**, крім випадків дострокового припинення дії договору ДФС.

При цьому зазначено, що ДФС може достроково припинити дію договору з дати набрання ним чинності за наявності будь-якої з таких підстав:

контролюючим органом виявлено недостовірні відомості, зазначені платником податків у документах та матеріалах, поданих разом із заявою, та у щорічному звіті про виконання договору;

невідповідність дій платника податків умовам договору або невиконання його умов чи положень.

Отже, внесені новації покращать процедуру податкового контролю за трансфертним ціноутворенням. Проте до недоліків можна віднести те, що відповідну Постанову КМУ було прийнято з запізненням.

2.2. Податок на доходи фізичних осіб

2.2.1. Про внесення змін до Податкового кодексу України. Закон України від 3 липня 2018 року № 2477-VIII. Набув чинності 28 липня 2018 року (Голос України, від 27 липня 2018 року, № 137)

Коментар. Внесені зміни до Податкового кодексу України в частині оподаткування податком на доходи фізичних осіб.

1. Зі складу загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку виключено аліменти, що виплачуються нерезидентом. Таке впровадження матиме позитивний вплив та вестиме до покращення фінансового стану родин, де один з батьків є нерезидентом та сплачує аліменти.

2. Включено до складу податкової знижки суму коштів, сплачених платником податку на користь вітчизняних закладів дошкільної, позашкільної, загальної середньої освіти, для компенсації вартості здобуття відповідної освіти такого платника податку та/або члена його сім'ї першого ступеня споріднення. Раніше до складу податкової знижки включалися виключно витрати на здобуття професійної (професійно-технічної) та вищої освіти.

Впровадження даної норми стимулюватиме батьків до витрачання коштів на освіту дітей та сприятиме покращенню фінансового стану сімей, що вже здійснюють подібні витрати. Опосередковано зазначена зміна законодавства також стимулюватиме розвиток закладів дошкільної, позашкільної, загальної середньої освіти

Таким чином розглянуті зміни в Податковому кодексі щодо оподаткування ПДФО мають соціальний характер та спрямовані на підтримку родин з дітьми, де один з батьків є нерезидентом та сплачує аліменти, а також стимулювання більш широкого використання платних послуг закладів дошкільної, позашкільної, загальної середньої освіти родинами. Можливим негативним наслідком зазначеного впровадження можна виділити зниження надходжень ПДФО до бюджету.

2.3. Податок на додану вартість

2.3.1. Про внесення змін до розділу XX "Перехідні положення" Податкового кодексу України щодо відносин, пов'язаних із здійсненням заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях. Закон України від 19 червня 2018 року № 2463-VIII. Набув чинності 4 липня 2018 року (Голос України, від 3 липня 2018 року №118).

Коментар. Внесені зміни до пункту 32 підрозділу 2 Розділу XX Податкового кодексу України. Основні зміни стосуються доповнень щодо звільнення від оподаткування ПДВ операцій з ввезення на митну територію України та постачання на митну територію України під час проведення операції Об'єднаних сил.

Так додано деякі норми до абзаців другого, третього та четвертого абзацу пункту 32 додано наступні норми:

**Абзац перший пункту
32 підрозділу 2**

«...та/або здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, що здійснюються шляхом проведення операції Об'єднаних сил (ООС)»

**Абзац другий пункту 32
підрозділу 2**

«...що здійснюють боротьбу з тероризмом відповідно до закону" доповнити словами "та/або беруть участь у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, що здійснюються шляхом проведення операції Об'єднаних сил (ООС)»

**Абзац третій та четвертий
пункту 32 підрозділу 2**

«...що призначені для використання закладами охорони здоров'я, учасниками антитерористичної операції, особами, що беруть участь у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, що здійснюються шляхом проведення операції Об'єднаних сил (ООС), для надання медичної допомоги фізичним особам, які у період проведення антитерористичної операції та/або здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, що здійснюються шляхом проведення операції Об'єднаних сил (ООС)»

Зміни, внесені до Податкового кодексу України стосуються приведення у відповідність норм ПКУ до норм інших нормативно-правових актів та закінченням 30 квітня 2018 року проведення антитерористичної операції (АТО) та заміною її на операцію Об'єднаних сил (ООС).

Позитивним моментом є звільнення від ПДВ поставок вказаних в пункті 32 товарів, що має знизити вартість їх поставки.

З іншого боку, бюджет країни недоотримає суми ПДВ від проведення таких операцій.

Крім того, норми Закону України № 2463 мають зворотну силу, оскільки передбачають застосування змін до податкових періодів починаючи з 1 травня 2018 року. Це означає можливу необхідність внесення змін до декларації з ПДВ тими постачальниками, які здійснювали постачання товарів, передбачених пунктом 32. Також, можливо цими платниками податку в період з 1 травня 2018 року склалися податкові накладні на операції, які згідно Закону України № 2463 вважаються звільненими від оподаткування. Більше того, отримувачі товарів, передбачених пунктом 32, мали можливість на відображення податкового кредиту, оскільки операція не вважалася звільненням від оподаткування ПДВ.

2.7. Податок на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки

2.7.1. Ставки місцевих податків та зборів на 2019 рік. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України <http://sfs.gov.ua/podatki-ta-zbori/stavki-mistsevih-podatkiv-ta-zboriv/>

Коментар. Державна фіскальна служба України на своєму офіційному сайті оприлюднила ставки податку на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки на 2019 рік.

Слід зазначити, що відповідно до вимог Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2018 році» від 7 грудня 2017 року № 2245-VIII, ставки мали б оприлюднити до 15 липня поточного року (норми пп. 12.3.3. ПКУ). Але на сайті ДФС інформація про ставки податку з'явилася лише 30 липня 2018 року.

Звертаємо увагу на те, що в Сумській області ставки податку по трьом районам міста в 2019 році знизилися: з 22 % до 2 % (житлові будинки). В деяких областях України ставка податку знизилася, а в деяких підвищилася.

Ставки податку на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки у 2018-2019 роках (для фізичних осіб-громадян) в розрізі регіонів України

Область України	Ставка податку у 2018 році		Ставка податку у 2019 році	
	Найнижча ставка, %	Найвища ставка, %	Найнижча ставка, %	Найвища ставка, %
Вінницька	0	2	0	1,5
Волинська	0	1	0	1,5
Дніпропетровська	0	1,5	0	1,5
Донецька	0	1	0	1,5
Житомирська	0	2	0	1,5
Закарпатська	0	1,5	0	1,5
Запорізька	0	1	0	1,5
Івано-Франківська	0	2	0	1,5
Київська	0	2	0	1,5

Область України	Ставка податку у 2018 році		Ставка податку у 2019 році	
	Найнижча ставка, %	Найвища ставка, %	Найнижча ставка, %	Найвища ставка, %
Кіровоградська	0	1,5	0	1,5
Луганська	0	1,5	0	3
Львівська	0	1,5	0	1,5
Миколаївська	0	1,5	0	1,5
Одеська	0	1,5	0	1,5
Полтавська	0	1,5	0	1,5
Рівненська	0	1,5	0	1,5
Сумська	0	22 (житлові будинки)	0	3
Тернопільська	0	1,5	0	3
Харківська	0	1,5	0	1,5
Херсонська	0	3,5	0	1,5
Хмельницька	0	1,5	0	2
Черкаська	0	2	0	1,5
Чернівецька	0	1,5	0	1,5
Чернігівська	0	2	0	3

Позитивним моментом є оприлюднення ставок податку на 2019 рік у середині 2018 року, що має дозволити контролюючим органам завчасно розрахувати суму податку (для фізичних осіб-громадян) на основі даних реєстру нерухомості (станом на 1 січня 2019 року). Разом із тим, слід зауважити про порушення норм Податкового кодексу (пп. 12.3.3) щодо термінів оприлюднення ставок податку, що може спричинити оскарження платниками податку рішень контролюючих органів щодо суми податкових зобов'язань з-за недотримання норм податкового законодавства.

2.9. Плата за землю

2.9.1. Ставки місцевих податків та зборів на 2019 рік. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України <http://sfs.gov.ua/podatki-ta-zbori/stavki-mistsevih-podatkiv-ta-zboriv/>

Коментар. Державна фіскальна служба України на своєму офіційному сайті оприлюднила ставки плати за землю на 2019 рік. Розміри ставок за землю у 2019 були встановлені місцевими радами,

Ставки плати за землю для фізичних осіб в 2019 році в розрізі регіонів України

Область України	Ставка податку в % для земельних ділянок, що використовуються для ведення товарного сільськогосподарського виробництва		Ставка податку в % для земельних ділянок, що використовуються для будівництва і обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд (для присадибних ділянок у селах-не більш як 0,25 гектара)	
	Найнижча ставка	Найвища ставка	Найнижча ставка	Найвища ставка
Вінницька	0	5	0	1
Волинська	0	3	0	3
Дніпропетровська	0	5	0	5
Донецька	0	1	0	1,5
Житомирська	0	6	0	5
Закарпатська	0	3	0	3
Запорізька	0	5	0	3
Івано-Франківська	0	3	0	3
Київська	0	5	0	12
Кіровоградська	0	3	0	3
Луганська	0	1	0	4
Львівська	0	3	0	3
Миколаївська	0	1	0	3
Одеська	0	3	0	2
Полтавська	0	5	0	3
Рівненська	0	1	0	3
Сумська	0	5	0	3
Тернопільська	0	3	0	3
Харківська	0	1	0	5
Херсонська	0	3	0	3
Хмельницька	0	5	0	1,5
Черкаська	0	4,5	0	1
Чернівецька	0	3	0	3
Чернігівська	0	3	0	3

у розмірах, що відповідають вимогам чинного податкового законодавства. Щодо переважної більшості населених пунктів, розміри ставок істотно не змінилися порівняно з 2019 р.

Слід зазначити, що відповідно до вимог Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2018 році» від 7 грудня 2017 року № 2245-VIII, ставки мали б оприлюднити до 15 липня поточного року (норми пп. 12.3.3. ПКУ). Але на сайті ДФС інформація про ставки податку з'явилася лише 30 липня 2018 року.

2.11. Туристичний збір

2.11.1. Ставки місцевих податків та зборів на 2019 рік. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України <http://sfs.gov.ua/podatki-ta-zbori/stavki-mistsevih-podatkiv-ta-zboriv/>

Коментар. Державна фіскальна служба України на своєму офіційному сайті оприлюднила ставки туристичного збору на 2019 рік.

Слід зазначити, що відповідно до вимог Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2018 році» від 7 грудня 2017 року № 2245-VIII, ставки мали б оприлюднити до 15 липня поточного року (норми пп. 12.3.3. ПКУ). Але на сайті ДФС інформація про ставки збору з'явилася лише 30 липня 2018 року. Звертаємо увагу на те, що в деяких областях України ставка збору встановлено у великих розмірах (в одному з районів Херсонської області ставка становить 100 %, а в місті Тростянець у Сумській області ставка збору становить 50 % від бази оподаткування).

Ставки туристичного збору в 2019 році в розрізі регіонів України

Область України	2019 рік для юридичних осіб		2019 рік для фізичних осіб	
	Найнижча ставка	Найвища ставка	Найнижча ставка	Найвища ставка
Вінницька	0,5 %	1,0 %	0,5 %	1,0 %
Волинська	0,03 %	0,5 %	0,01 %	1,0 %
Дніпропетровська	0,5 %	1,0 %	0,5 %	1,0 %
Донецька	0,5 %	1,0 %	0,5 %	1,0 %
Житомирська	0,5 %	1,0 %	0,5 %	1,0 %
Закарпатська	1 %		0,075 %	1,5 %
Запорізька	0,5 %	1,0 %	0,5 %	1,0 %
Івано-Франківська	0 %	1 %	0 %	1 %
Київська	0 %	1 %	0 %	1 %
Кіровоградська	0,03 %	1 %	0,03 %	1 %
Луганська	0,5 %	1 %	0,01 %	1 %
Львівська	0 %	3 %	0 %	
Миколаївська	0,5 %	1 %	0 %	1 %
Одеська	0,05 %	1 %	0,01 %	1 %
Полтавська	0,5 %	1 %	0,075	1 %
Рівненська	1 %		0,5 %	1 %
Сумська	0,5 %	1 %	0,5 %	50 % (Тростянець)
Тернопільська	0,5 %	1 %	0,5 %	1 %
Харківська	0,5 %	1 %	0,5 %	1 %
Херсонська	0,5 %	100 % (Голопристанський район)	0,5 %	1 %
Хмельницька	0,5 %	1 %	0 %	1 %
Черкаська	0,5 %	1 %	0,5 %	1 %
Чернівецька	0,5 %	1 %	0,01 %	1 %
Чернігівська	0,5 %	1 %	0,5 %	1 %

Позитивним моментом є поява ставок збору на 2019 рік у середині 2018 року. Але при цьому органи Державної фіскальної служби України порушили норми Податкового кодексу України (пп. 12.3.3.) щодо термінів оприлюднення ставок місцевих податків та зборів.

4. ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВЕ ДЕРЖАВНЕ СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ

4.1. Про внесення змін до Інструкції про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Наказ Міністерства фінансів України від 4 травня 2018 року № 469. Набув чинності 26 червня 2018 року (Офіційний вісник України, від 26 червня 2018 року, № 49)

Коментар: Коментар. Внесені зміни до Інструкції про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 20 квітня 2015 року N 449. Зміни до інструкції ініційовано у зв'язку з провадженням в державі пенсійної реформи. Більшість нововведень пов'язана з уніфікацією підходів до сплати та нарахування ЄСВ щодо різних категорій застрахованих осіб, розширення складу платників ЄСВ.

Сутність зміни	Позитивні наслідки	Негативні наслідки
Розширено перелік платників ЄСВ за рахунок: поліцейських, осіб рядового і начальницького складу в тому числі, які проходять військову службу під час особливого періоду, визначеного Законами «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» та «Про військовий обов'язок і військову службу» (раніше мова йшла лише про осіб рядового та начальницького складу); патронатних вихователів; осіб, які отримують допомогу при усиновленні дитини; членів фермерського господарства, якщо вони не належать до осіб, які підлягають страхуванню на інших підставах	Розширення бази нарахування ЄСВ, збільшення загального обсягу внесків; уніфікація порядку соціального страхування щодо більшості категорій платників	Збільшення витрат на сплату осіб, на яких покладено обов'язок сплати ЄСВ щодо зазначених категорій платників.
Прописано, що для всіх груп ФОП ів-спрощенців розмір ЄСВ не може бути меншим, ніж мінімальний внесок. З 01.01.2017 р. до 31.12.2017 р. для ФОПів, які обрали спрощену систему оподаткування й віднесених до I групи платників ЄП, сума ЄСВ могла бути меншою за розмір мінімального страхового внеску, та не може бути менше ніж 0,5 мінімального внеску	Збільшення обсягів надходження ЄСВ	Посилення фінансового тиску на ФОПів

<p>Прописано порядок сплати ЄСВ для членів фермерського господарства. Для них встановлюється обов'язок сплати ЄСВ в розмірі 22% від суми розподіленого доходу (прибутку), що підлягає обкладенню ПДФО, отриманого таким платником від чистого оподаткованого прибутку фермерського господарства, але не більше максимальної величини бази нарахування ЄСВ</p> <p>Базою нарахування ЄСВ є розподілений дохід (прибуток), отриманий членом ФГ від чистого прибутку фермерського господарства у звітному році, що підлягає обкладенню ПДФО, поділений на кількість місяців, протягом яких такий платник перебував на обліку як платник ЄСВ.</p>	<p>Врахування специфіки діяльності фермерських господарств при визначенні суми внеску</p>	<p>Висока залежність розміру страхових внесків від загального фінансового результату господарства.</p> <p>Можливі складнощі при розрахунку сум ЄСВ в випадках отримання збитків в певні періоди</p>
<p>Прописано, що якщо база нарахування ЄСВ не перевищує розміру мінімальної заробітної плати, то сума ЄСВ розраховується як добуток розміру МЗП встановленої законом на місяць та встановленої ставки ЄСВ за умови перебування у трудових відносинах, несення військової служби, повний календарний місяць або відпрацювання всіх робочих днів звітного місяця, які передбачені законодавством та графіками змінності згідно із законодавством.</p>	<p>Враховано можливість неспівпадіння графіків змінності з кількістю робочих днів зі звичайним 40 годинним робочим тижнем</p>	<p>Не прописано детально особливості розрахунку ЄСВ при нестандартному графіку змінності</p>
<p>Прописано, що протягом особливого періоду, визначеного Законом України "Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію", та на весь період незаконного позбавлення волі на території проведення антитерористичної фізсоби - підприємці та самозайняті особи, якщо вони не є роботодавцями, та члени фермерських господарств, звільняються від виконання своїх обов'язків:</p> <p>у разі призову на військову службу під час мобілізації або залучення до виконання обов'язків щодо мобілізації за посадами, передбаченими штатами воєнного часу, - з першого календарного дня місяця призову на військову службу під час мобілізації платника до останнього календарного дня місяця, у якому платника було демобілізовано або завершено його лікування (реабілітацію);</p> <p>у разі незаконного позбавлення волі на території проведення антитерористичної операції - з першого календарного дня місяця незаконного позбавлення волі до останнього календарного дня місяця, у якому платника було визволено або завершено його лікування (реабілітацію), необхідні після визволення.</p>	<p>Врахування поточної військово-політичної ситуації в державі.</p> <p>Підтримка осіб, що приймають участь у захисті держави</p>	<p>Зменшення обсягів надходження ЄСВ</p>

<p>Визначено, що підставою для такого звільнення щодо фізособи - підприємця (особи, яка провадить незалежну професійну діяльність, члена фермерського господарства) та копії документів, що підтверджуються даними державного правоохоронного органу спеціального призначення, який забезпечує державну безпеку України, про незаконне позбавлення волі такого платника, які подаються до органу доходів і зборів протягом 30 днів після визволення або після закінчення лікування (реабілітації).</p>		
<p>Звільнено від сплати ЄСВ осіб, якщо вони: отримують пенсію за віком; або є особами з інвалідністю; або досягли віку, встановленого ст. 26 Закону про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування та отримують пенсію або соціальну допомогу.</p>	<p>Підтримка соціально незахищених верств населення</p>	<p>Зменшення обсягів надходження ЄСВ</p>

Таким чином було змінено правила та порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Було значно розширено перелік платників ЄСВ, як наслідок, і базу нарахування ЄСВ. В результаті буде збільшено обсяги надходжень ЄСВ. Також в інструкції було прописано порядок нарахування ЄСВ для «нових» категорій платників з урахуванням особливостей їх діяльності.

5. ДОВІДКОВА ІНФОРМАЦІЯ

За даними Державної служби статистики України, у липні 2018 р. спостерігається дефляція, показник інфляції, порівняно із попереднім місяцем, знизився на 0,7%. Порівняно з липнем 2017 р. (за останні 12 місяців) ціни на споживчому ринку зросли на 8,7 % (уповільнення цін на 0,7% порівняно з попереднім місяцем). Індекс споживчих цін з початку року становить 102,8%.

Значення індексу інфляції може впливати на:

- коригуючі коефіцієнти, які застосовуються до ставок рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин (п. 252.22 ПКУ);
- індексацію нормативної грошової оцінки земель (ст. 289 ПКУ). Індекс споживчих цін за 2015 рік застосовується із значенням 120 відсотків (п. 6 підрозділу 6 Розділу XX);
- базу оподаткування єдиним податком для платників єдиного податку четвертої групи (п. 2921.2 ПКУ);
- індексацію ставок акцизного податку, екологічного податку, рентної плати (абз. 9 пункту 4 Розділу XIX).

5.2. Прожитковий мінімум

З 1 липня 2018 р. розмір прожиткового мінімуму на одну особу збільшено до 1777 грн., в т. ч. для дітей до 6 років – 1559 грн, для дітей від 6 до 18 років – 1944 грн, для працездатних осіб – 1841 грн, для непрацездатних – 1435 грн. При цьому мінімальна заробітна плата змін не зазнала, а її розмір залишено на рівні 3723 грн.

Показник прожиткового мінімуму використовується для індексації заробітної плати; розрахунку розміру аліментів, а також розрахунку певних видів соціальних виплат (максимальний розмір допомоги по безробіттю; допомога одиноким матерям; допомога дітям, батьки яких ухиляються від сплати аліментів; допомога у зв'язку з вагітністю та пологами).

6. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ, ЩО НАБУЛИ ЧИННОСТІ В ЛИПНІ 2018 р.

Найменування нормативного акту	Дата набуття чинності
Про внесення змін до розділу XX "Перехідні положення" Податкового кодексу України щодо відносин, пов'язаних із здійсненням заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях. Закон України від 19 червня 2018 року № 2463-VIII.	4.07.2018 р. (див. даний випуск моніторингу)
Про внесення змін до порядку попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях, за результатами якого укладаються договори, що мають односторонній, двосторонній та багатосторонній характер, для цілей трансфертного ціноутворення. Постанова Кабінету Міністрів України від 04.07.2018 р. № 518	10.07.2018 р. (див. даний випуск моніторингу)
Про внесення змін до Порядку оформлення результатів документальних перевірок дотримання законодавства України з питань державної митної справи, податкового, валютного та іншого законодавства платниками податків – юридичними особами та їх відокремленими підрозділами, що були затверджені Наказом від 20.08.2015 р. № 727 . Наказ Міністерства фінансів України від 05.06.2018 р. № 547	13.07.2018 р. (див. даний випуск моніторингу)
Про внесення змін до Порядку нормативної грошової оцінки земель населених пунктів. Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 27.03.2018 № 162.	17.07.2018 р. (див. випуск моніторингу за травень 2018)
Про внесення змін до Податкового кодексу України. Закон України від 3 липня 2018 року № 2477-VIII Набув чинності 28 липня 2018 року (Голос України, від 27 липня 2018 року, № 137)	28.07.2018 р. (див. даний випуск моніторингу)

**Моніторинг підготовлено експертно-аналітичною групою
Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку
Національної академії наук України (<http://ndc-ipr.org>) і кафедрою митної
справи та оподаткування Харківського національного економічного
університету імені Семена Кузнеця (<http://www.kaffinor.hneu.edu.ua>)**

**за підтримки Об'єднання промисловців і підприємців Харківської області -
регіонального відділення Всеукраїнської громадської організації «Український союз
промисловців і підприємців»**

під керівництвом заступника директора НДЦ ІПР НАН України з наукової роботи, доктора економічних наук, професора, Заслуженого економіста України **Ю.Б. Іванова**

за участю:

Завідуючої кафедри митної справи та оподаткування, д.е.н., доц. **В.Ф. Тищенко;**

доцента кафедри митної справи та оподаткування, к.е.н., доц. **О.Є. Найденка;**

доцента кафедри митної справи та оподаткування, к.е.н., доц. **А.О. Єніної-Березовської;**

доцента кафедри митної справи та оподаткування, к.е.н. **В.В. Карпової;**

доцента кафедри митної справи та оподаткування, к.е.н. **О.В. Костяної;**

аспіранта кафедри митної справи та оподаткування **М.В. Гомон;**

за участю:

виконавчого директора Об'єднання промисловців і підприємців Харківської області - регіонального відділення ВГО УСПП **Е. Є. Набоки.**

[Перейти до інших випусків моніторингу](#)